

Brüsszel, 2016.2.10.
COM(2016) 58 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**Második éves jelentés az EU–Kolumbia/Peru szabadkereskedelmi megállapodás
végrehajtásáról**

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Második éves jelentés az EU–Kolumbia/Peru szabadkereskedelmi megállapodás végrehajtásáról

1. BEVEZETÉS

2015. június 11. és 19. között Bogotában (Kolumbia) tartották a kereskedelmi bizottság és a nyolc albizottság második ülésorozatát. A megbeszélésekre az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről Kolumbia és Peru közötti kereskedelmi megállapodás¹ (a továbbiakban: a megállapodás) ideiglenes alkalmazásának második évében került sor. A megállapodást Peru 2013 márciusától, Kolumbia pedig 2013 augusztusától ideiglenesen alkalmazza².

2015. június 30-án a felek jegyzőkönyvet írtak alá, amely Horvátország uniós csatlakozásának figyelembevétele céljából módosítja a megállapodást. A jegyzőkönyv belső megerősítése mindhárom fél részéről folyamatban van.

2014. december 12-én az EU és Ecuador parafálta az Ecuador megállapodáshoz történő csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv megfelelő belső megerősítési eljárásainak megkezdése előtt a megállapodás által létrehozott kereskedelmi bizottságnak jóvá kell hagynia a jegyzőkönyvet.

A 19/2013/EU rendelettel³ (a továbbiakban: a rendelet) összhangban a Bizottság vállalta, hogy éves jelentést készít az Európai Parlament és a Tanács részére a megállapodás és a rendelet előírásainak alkalmazásáról, végrehajtásáról és teljesítéséről.

Ez a második ilyen jelentés. A rendelet 13. cikkének (1) bekezdésével összhangban a jelentés három részre tagolódik:

- a kereskedelmi forgalom átfogó értékelése;
- a megállapodás végrehajtásáért felelős különböző szervek tevékenységére vonatkozó információk;
- valamint a rendeletben említett nyomonkövetési tevékenységre vonatkozó információk.

2. ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉS: A KERESKEDELMI FORGALOM ALAKULÁSA

2.1. Módszertan

A kétoldalú kereskedelmi forgalom elemzése a 2014-es naptári évre, illetve a megállapodás hatálybalépését közvetlenül megelőző naptári évre (2012) vonatkozó adatok

¹ HL L 354., 2013.12.21., 3. o.

² A megállapodás uniós tagállamok általi megerősítésének állásáról a Tanács honlapján lehet tájékozódni: <http://www.consilium.europa.eu/hu/documents-publications/agreements-conventions/agreement/?aid=2011057>

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. január 15-i 19/2013/EU rendelete az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről Kolumbia és Peru közötti kereskedelmi megállapodásban foglalt kétoldalú védzáradék és banánkereskedelmi stabilizációs mechanizmus végrehajtásáról (HL L 17., 2013.1.19., 1. o.).

összehasonlításán alapul. Az alábbiakban bemutatott adatok korai tájékoztatást nyújthatnak az egyrészről az EU, másrészről Kolumbia és Peru közötti kereskedelem alakulásáról, mindazonáltal szem előtt kell tartani, hogy az így levont következtetések nem tekinthetők véglegesnek, továbbá a megfigyelt változások nem tulajdoníthatók kizárólag a megállapodás alkalmazásának.

2.2. A Peruval folytatott kereskedelem alakulása

A EU-ból származó perui import⁴ a 2012-es évhez képest (3 891 millió EUR) 2014-ben 4 %-kal visszaesett (3 716 millió EUR). Ez nagyjából összhangban áll a világ más részeiről származó perui import csökkenésével (3 %). Az importvisszaesés elsősorban a legnagyobb kedvezményes elbánás (MFN-elbánás) szerint vámmentesen behozott termékeket érintette (10 %-os csökkenés), míg a megállapodás értelmében teljesen liberalizált termékek importja 19 %-kal, a részben liberalizált termékeké 15 %-kal, továbbá a kedvezményes vámkontingensű termékeké – bár rendkívül alacsony szintről indulva – 86 %-kal nőtt. Érdekes módon a megállapodás szerint kedvezményes elbánásban nem részesülő – és ebből adódóan az MFN-vámmal sújtott – termékek EU-ból származó perui importja 14 %-kal bővült, míg ugyanezen termékeknek a világ más országaiból származó perui importja csupán 3 %-kal nőtt.

A termékkategóriákat illetően az EU-ból származó perui importban a legjelentősebb csökkenés az ásványi termékek (25 %) és a nem nemesfémek (25 %) terén figyelhető meg, bár abszolút értékben a gépek és mechanikus berendezések terén volt a legnagyobb a visszaesés (159 millió EUR, vagyis 9 %). Ez különösen igaz a 84. árucsoportra (atomreaktorok, kazánok, gépek és mechanikus berendezések; ezek alkatrészei), amely tekintetében a perui import egynegyede az EU-ból érkezik, és 11 %-os visszaesés következett be. Másrészről a legnagyobb növekedés a műalkotások (184 %), az állatok és állati termékek (47 %), valamint az élelmiszer-készítmények (46 %) terén figyelhető meg. Abszolút értékben egyedül az élelmiszerek és a vegyipari termékek importjának növekedése volt számottevő (egyenként 43 millió EUR). Ez utóbbi csoporton belül az importbővülés a gyógyszeripari termékek tekintetében volt a legjelentősebb (31 %).

Ami a Peruból származó uniós importot⁵ illeti, az a 2012-es 6 072 millió EUR-ról 2014-ben 4 789 millió EUR-ra, vagyis 21 %-kal visszaesett. A csökkenés itt is elsősorban azon termékek vonatkozásában figyelhető meg, amelyek behozatala az MFN-elbánás szerint vámmentesen történik (34 %-os csökkenés). Az összes többi termékcsoporthoz képest bővült az import, különösen a megállapodás szerint teljes mértékben liberalizált termékek (22 %-kal), a részben liberalizált termékek (11 %-kal), a megállapodás értelmében nem liberalizált és az MFN-vámköteles termékek (12 %-kal), valamint a kedvezményes vámkontingensek hatálya alá tartozó termékek (102 %-kal) tekintetében.

A Peruból érkező import erősen koncentrálódik bizonyos termékcsoportokra, és a Peruból származó uniós importon belül jelentős visszaesés történt az ásványi termékek kategóriájában (1 062 millió EUR, vagyis 38 %), ami az ásványi anyagok világpiaci árának csökkenésével magyarázható, továbbá a gyöngyök, drágakövek, féldrágakövek és nemesfémek kategóriájában (145 millió EUR, vagyis 75 %). Lényeges, 47 millió EUR-s (24 %-os) növekedést mutatott az állatok és állati termékek importja, főként a 03. árucsoportba (halak és rákfélék, puhatestű és más gerinctelen víziállatok) tartozó termékeket illetően. Szintén

⁴ Forrás: ITC/ Comext (R1).

⁵ Forrás: Comext (R1).

jelentős mértékű, 157 millió EUR-s, vagyis 38 %-os növekedést mutat a 08. árucsoport (ételmezési célra alkalmas gyümölcs és diófélék, citrusfélék vagy a dinnyefélék héja).

A megállapodás hatálybalépését követő első két évben 1 133 új vállalat kapcsolódott be a Peruból az EU-ba irányuló exportba, amelyek 38 %-a a mezőgazdasági ágazatban tevékenykedett. Az új exportvállalatok zöme (97,4 %-a) kkv, ám az általuk lebonyolított export összértékének 68 %-a az exportba újonnan bekapcsolódó nagyvállalatokhoz (a fennmaradó 2,6 %, vagyis 30 vállalat) kötődik. Ugyanebben az időszakban Peru 370 új vámtételt (10 számjegyes bontású szint) exportált az EU-ba összesen 60 millió USD értékben (ez a teljes export 0,5 %-a, a teljes export felét a kőolaj teszi ki).

2.3. A Kolumbiával folytatott kereskedelem alakulása

Az EU-ból származó kolumbiai import⁶ 2012 és 2014 között lényeges mértékben, 4 870 millió EUR-ról 6 602 millió EUR-ra (36 %-kal) nőtt. Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a növekedés 2013-ban volt a legnagyobb (23 %), míg a megállapodást csak 2013 augusztusától alkalmazzák, ezért a megállapodás nem tekinthető a növekedés kizárólagos okának. Ezt az a tény is alátámasztja, hogy a legnagyobb (1 133 millió EUR értékű, vagyis 42 %-os) növekedés azon termékeket illetően következett be, amelyek már egyébként is az MFN-elbánás szerint vámmentesen érkeznek az országba. Ezzel egyidejűleg a megállapodás által teljes mértékben liberalizált termékek EU-ból származó kolumbiai importjának bővülése is jelentős (306 millió EUR, vagyis 43 %). A megállapodás által részben liberalizált termékek importja 27 %-kal, a kedvezményes vámkontingensek alá tartozó termékek importja pedig 71 %-kal nőtt (bár ez utóbbi csoport igen alacsony értékről, 21 millió EUR-ról indult). E kedvező fejlemények eredményeként az EU kolumbiai importon belüli részaránya a 2012-es 11 %-ról 2014-ben 14 %-ra emelkedett.

Gyakorlatilag a jelentős áruforgalmú termékcsoportok mindegyike tekintetében bővült az EU-ból származó kolumbiai import. A legszámottevőbb növekedés a közlekedési felszerelések (951 millió EUR, vagyis 146 %), a vegyipari termékek (294 millió EUR, vagyis 22 %), valamint a mérőműszerek és hangszerek (116 millió EUR, vagyis 42 %) tekintetében figyelhető meg. A termékcsoportokat illetően a kolumbiai import a 88. árucsoport (légi járművek, űrhajók és ezek alkatrészei) és a 30. árucsoport (gyógyszeripari termékek) tekintetében mutatta a legnagyobb, nevezetesen 980 millió EUR értékű (450 %), illetve 235 millió EUR értékű (35 %) növekedést.

Másrésről a Kolumbiából származó uniós import⁷ 2012 és 2014 között 8 040 millió EUR-ról 7 867 millió EUR-ra, azaz 2 %-kal csökkent. Ez elsősorban az MFN-elbánás szerint vámmentesen behozott termékek importjának visszaeséséből adódik (197 millió EUR értékű csökkenés), ugyanakkor jelentősen nőtt a megállapodás értelmében teljes mértékben liberalizált termékek uniós importja (71 millió EUR). Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy a csökkenésre 2013-ban került sor, míg 2014-ben (a 2013-as évhez képest) a Kolumbiából származó uniós import 533 millió EUR-val, azaz 7 %-kal bővült. Ha ténylegesen a megállapodás alkalmazásának első évét, vagyis a 2013 augusztusától 2014 júliusáig terjedő időszakot hasonlítjuk össze az azt megelőző egyéves időszakkal, a Kolumbiából származó uniós import 10 %-os növekedést mutat.

A termékkategóriákat tekintve az egyetlen említésre méltó csökkenés a nem nemesfémek és ezekből készült áruk terén mutatkozik (265 millió EUR, azaz 78 %). Az e kategórián belüli

⁶ Forrás: ITC/ Comext (R1).

⁷ Forrás: Comext (R1).

csökkenés csaknem teljes egészében (264 millió EUR, vagyis 88 %) a 72. árucsoportot (vas és acél) érinti. Ami a növekedést illeti, jelentős változás tapasztalható a növényi termékek (73 millió EUR-s, vagyis 5 %-os növekedés), valamint az állati vagy növényi zsírok (45 millió EUR-s, vagyis 66 %-os növekedés) terén. A legnagyobb – 113 millió EUR-s, vagyis 28 %-os – növekedés a 09. árucsoport (kávé, tea, matétea és fűszerek) tekintetében történt.

Szintén lényeges fejlemény, hogy a megállapodás alkalmazásának kezdetétől 2014 végéig 526 új kolumbiai vállalkozás exportált termékeket az EU-ba, ezek közül 328 cég 10 000 USD-nél alacsonyabb és csupán 8 cég 1 millió USD-t meghaladó értékben, ami arra utal, hogy valószínűleg kisvállalkozásokról van szó. Ugyanebben az időszakban Kolumbia 336 új vámtétel tekintetében bonyolított le az EU-ba irányuló exportot. Az érintett termékek igen változatosak, többek között tonhal (az említett időszakban 4 615 647 USD), önjáró gépek (3 109 501 USD) és ánizslikőr (1 691 638 USD)⁸.

2.4. A vámkontingensek kihasználása

Az 1. táblázat szemlélteti az EU által Kolumbia és Peru vonatkozásában megállapított vámkontingensek kihasználásának mértékét⁹. Kolumbia és Peru igazán csak a nád- vagy répacukorra és vegytiszta szacharózra vonatkozó vámkontingenst használja ki, továbbá Peru bizonyos mértékben a csemegekukoricára vonatkozó vámkontingenst, míg a többi vámkontingenst¹⁰ csak részben vagy egyáltalán nem használják ki.

1. táblázat: A vámkontingensek Kolumbia és Peru általi kihasználásának mértéke

	Vámkontingensek kihasználása – Kolumbia		Vámkontingensek kihasználása – Peru	
	2013	2014	2013	2014
Nádcukor és vegytiszta szacharóz	88,40 %	85,72 %	100 %	100 %
Más cukoráru	1,37 %	1,32 %	0,02 %	0,01 %
Kukorica			0,7 %	3 %
Csemegekukorica			21 %	76 %

Forrás: TARIC.

Másrésről megfigyelhető, hogy az EU kihasználja a Kolumbia által meghatározott vámkontingenst a gombák, a tejtermékek (például tej- és tejszínpor, tejsavó és sajt, valamint gyermektápszer), a csemegekukorica és kisebb mértékben a jégkrémek és cukorárak tekintetében. Peru esetében az EU 2014-ben csupán a jégkrémekre vonatkozó vámkontingenst használta ki, 2015 első felében pedig a tejsavó és vajra vonatkozó vámkontingenst is. A 2. táblázat a Kolumbia és Peru által megállapított valamennyi vámkontingens EU általi kihasználását szemlélteti.

⁸ Forrás: PROCOLOMBIA.

⁹ Kizárólag a kihasznált vámkontingenseket tüntettük fel.

¹⁰ Az EU Kolumbia vonatkozásában 8, Peru vonatkozásában pedig 18 vámkontingenst állapított meg.

2. táblázat: A vámkontingensek EU általi kihasználásának mértéke

	A kolumbiai vámkontingensek EU általi kihasználása		A perui vámkontingensek EU általi kihasználása	
	2013	2014	2013	2014
Gombák	1,57 %	4,95 %		
Tej- és tejszínpor	0,00 %	34,92 %		
Tejsavó	57,60 %	49,96 %		
Gyermektápszer	40,45 %	67,50 %		
Csemegekukorica	0,42 %	54,18 %		
Jégkrém	5,26 %	13,35 %	0 %	90 %
Sajt	9,07 %	8,02 %		
Cukoráru	1,82 %	3,41 %		
Tej				4 %

Forrás: DIAN Colombia és SUNAT Peru.

2.5. Szolgáltatáskereskedelem és közvetlen külföldi befektetés (kkb)¹¹

A szolgáltatáskereskedelemre vonatkozó adatok jelentős időeltolódással állnak rendelkezésre. E jelentés kidolgozásakor csupán a 2013-as évre vonatkozó adatok voltak elérhetők, ezért az elemzés hatóköre korlátozott, hiszen a megállapodás alkalmazása Peru tekintetében 2013 márciusában, Kolumbia tekintetében pedig 2013 augusztusában kezdődött.

2013-ban az EU 1,215 milliárd EUR értékben exportált szolgáltatásokat Peruba, ami az egy évvel korábbi szinthez képest 18 %-os csökkenést jelent. Ugyanakkor a perui szolgáltatások uniós importja 839 millió EUR-t tett ki, vagyis 2012-höz képest 4 %-kal visszaesett. 2013-ban az uniós kkb-állomány Peruban 7,678 milliárd EUR, míg a perui kkb-állomány az Unióban 218 millió EUR volt.

Kolumbiát illetően 2013-ban az EU 2,581 milliárd EUR értékben exportált szolgáltatásokat az országba, ami az egy évvel korábbi szinthez képest 10 %-os csökkenést jelent. Ugyanakkor a kolumbiai szolgáltatások EU-ba történő importja 1,475 milliárd EUR-t tett ki, vagyis 2012-höz képest 3 %-kal csökkent. 2013-ban az uniós kkb-állomány Kolumbiában 15,622 milliárd EUR, míg a kolumbiai kkb-állomány az Unióban 3,839 milliárd EUR volt.

3. A VÉGREHAJTÁSÉRT FELELŐS TESTÜLETEK TEVÉKENYSÉGE

A megállapodás egy kereskedelmi bizottságot és nyolc szakosított testületet hoz létre a végrehajtás felügyelete érdekében. E testületek második ülésorozatára 2015. június 11. és 19. között, Bogotában (Kolumbia) került sor. A tárgyalások összefoglalója az alábbiakban olvasható.

¹¹ Forrás: Eurostat és a Kereskedelmi Főigazgatóság gazdasági főosztálya.

A kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó albizottság – 2015. június 10.

Az ülésen konkrét aggályok hangzottak el, amelyeket az érintett felek sikeresen tisztáztak. Kolumbia vonatkozásában az EU kifejezte aggályait arra vonatkozóan, hogy a harmadik fél általi tanúsítást szükségszerűen Kolumbiában végzik, és a nemzeti minőségbiztosítási rendszer közeljövőbeli végrehajtását illetően is kétségeinek adott hangot. Az EU szintén aggályosnak találta a nemzeti fejlesztési tervet, amely úgy tűnik, hogy a gyógyszerek és az orvostechikai eszközök forgalombahozatali engedélyének kibocsátására vagy megújítására vonatkozó követelmények egyikeként a meghatározott árszintet írja elő. Peru tekintetében az EU azt tartotta aggályosnak, hogy a gyógyszerek és orvostechikai eszközök exportjára vonatkozó „fokozott egészségügyi felülvizsgálat” (Alta Vigilancia Sanitaria) elnevezésű megközelítést még nem érvényesítik a gyakorlatban.

Szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság – 2015. június 11.

A földrajzi jelzésekről folytatott megbeszélés során a felek bemutatták a földrajzi jelzések oltalmának aktuális helyzetét, azonosították a hatékony oltalom szempontjából kritikus területeket, valamint Kolumbia és Peru azt szorgalmazta, hogy indítsák meg az új földrajzi jelzések jegyzékbe vételére vonatkozó eljárást. A felek megállapodtak az új földrajzi jelzések jegyzékbe vételére vonatkozó eljárás ésszerűsítéséről.

Ezen túlmenően Kolumbia és Peru megválaszolta a szellemi tulajdonhoz fűződő joggal kapcsolatos uniós kérdéseket is. A leginkább említésre méltó fejlemény, hogy Kolumbia megerősítette annak lehetőségét, hogy az egészségügyi ágazatbeli nemzeti szükséghelyzetek meghatározásáról szóló nyilvános konzultációba az EU is bekapcsolódjon, valamint hogy Kolumbia találkozót szervezzen a digitális tartalmak engedélyezésében érintett szereplők részvételével.

Mezőgazdasági albizottság – 2015. június 12.

Az ülés alkalmat biztosított a kereskedelmi forgalomra és a kvóták kihasználására vonatkozó statisztikák egymással való megosztására. A tárgyalások egyik legkiemelkedőbb hozadéka, hogy megerősítést nyert, hogy Peru és Kolumbia nehézségekkel küzd a megállapodás által a szeszes italok terén előírt kötelezettségei teljesítését illetően. Ezen a területen az EU-ból (és más országokból) importált termékekkel szemben kereskedelemtorzító intézkedések figyelhetők meg. Sem Peru, sem Kolumbia nem tudott ütemtervet bemutatni a nehézségek áthidalása érdekében. Az EU tárgyalói kijelentették, hogy minden lehetőséget megvizsgálnak a helyzet megoldása érdekében, beleértve a vitarendezési mechanizmusok igénybevételét is. A banánkereskedelmi stabilizációs mechanizmus és a biogazdálkodásban az egyenértékűség iránti kolumbiai kérelem szintén a megbeszélés napirendi pontjai között szerepelt.

Kormányzati beszerzési albizottság – 2015. június 16.

Kolumbia kapcsán elsősorban a következő témák vetődtek fel: piacra jutás a központi szint alatt, valamint az ajánlattevő vállalatok gazdasági kapacitásának meghatározására szolgáló szokatlan, és olykor igen szigorú mutatók közbeszerzési szervek általi alkalmazása. E kérdésekben további tárgyalásokra van szükség. Peru arról tájékoztatott, hogy egy folyamatban lévő reform meg fogja szüntetni azt a lehetőséget, hogy a közbeszerzéseket nemzetközi szervezetekre ruházzák át – ami jelenleg az e területen tapasztalható fő probléma.

Egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedésekkel foglalkozó albizottság – 2015. június 16–17.

Kolumbiát illetően az ülésen elismerték az állati termékek uniós exportjára vonatkozó egységes jóváhagyási eljárás terén tett előrelépéseket. Perut illetően nem tudták megvitatni a megállapodásnak megfelelő jóváhagyási eljárás hiányának kérdését és a lehetséges megoldásokat, mivel az egyik érintett szereplő (SENASA) nem képviseltette magát a találkozón.

Kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság (lásd még az alábbi 4. pontot) – 2015. június 16–17.

A második ülés elmozdulást jelentett az érdemi napirend felé, mindenekelőtt a munkavállalással kapcsolatos kérdések tekintetében. A felek egy sor témát javasoltak esetleges további intézkedések céljából. A felvetéseket alaposan meg kell vizsgálni, majd prioritási sorrendet kell kialakítani. Sor került a civil társadalom (mintegy 80 résztvevő) bevonásával tartott nyílt ülésre, amelynek keretében a két fél ismertette az előző nap tartott kormányközi megbeszélés eredményeit. A civil társadalom képviselői hozzászólásaikban a kereskedelmi megállapodás Kolumbiára gyakorolt hatására helyezték a hangsúlyt. (Lásd még az alábbi 4. pontot.)

A vámüggyel, a kereskedelem megkönnyítésével és a származási szabályokkal foglalkozó albizottság – 2015. június 17.

Az ülésen alkalom nyílt a területen bekövetkezett legújabb fejlemények ismertetésére és bizonyos aktuális kérdések megvitatására. A felek kiemelten foglalkoztak a közvetlen szállítás meghatározásáról szóló előírás értelmezésével, bár nem jutottak végleges megállapodásra. Ezen túlmenően megkezdődtek a tárgyalások a Chilével és Mexikóval való kiterjesztett kumuláció lehetőségéről.

Piacra jutással foglalkozó albizottság – 2015. június 19.

A megállapodás működésére vonatkozó értékelés javítása érdekében a felek megállapodtak a lényeges statisztikai adatok rendszeres megosztásáról. A piacra jutási kérdések terén az EU aggályainak adott hangot a tehergépkocsik leselejtezésével összefüggésben Kolumbia által alkalmazott politika kapcsán.

Kereskedelmi Bizottság – 2015. június 19.

A kereskedelmi bizottság számba vette az albizottságok által elért előrelépéseket, illetve megismételte a legfontosabb aggályokat, köztük az importált szeszes italok továbbra is fennálló hátrányos megkülönböztetését (főként Kolumbiában, de Peruban is), a közbeszerzések terén az uniós piacra jutást a központi alatti szinteken Kolumbiában, valamint az állati termékek uniós exportjának engedélyezésével összefüggésben Peruban fennálló problémákat.

Az EU tájékoztatást nyújtott a megállapodás uniós megerősítésének aktuális helyzetéről. Az ülés egyúttal arra is szolgált, hogy előmozdítsák a megállapodáshoz csatolt, Horvátországgal kapcsolatos jegyzőkönyv aláírását, ami 2015. június 30-án meg is történt. Az Ecuador megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv tekintetében megállapodás született

arról, hogy az elfogadható megoldás mihamarabbi kialakítása érdekében folytatják a tárgyalásokat, valamint Kolumbia és Peru részletesebben is kifejti véleményét.

4. A KERESKEDELEMMEL ÉS A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSSEL KAPCSOLATOS KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE

Kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság

A kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottság (a továbbiakban: az albizottság) 2015. június 15–16-án, Bogotában tartotta második ülését. A tárgyalások a következőkre terjedtek ki:

4.1. A munkavállalással kapcsolatos rendelkezések végrehajtása

Kolumbia utalást tett a tisztességes foglalkoztatás nemzeti politikáját is magában foglaló, nemrégiben elfogadott nemzeti fejlesztési tervére, valamint a munkaügyi ellenőrzések megerősítését, a bírságok beszedésének javítását, valamint az egyes vállalatok nem megfelelő kiszervezési és kollektív tárgyalási gyakorlatának kezelését célzó erőfeszítésekre. A vitarendezési bizottságnak (CETCOIT) és más hasonló mechanizmusoknak köszönhetően előrelépés történt a szociális párbeszéd terén, továbbá a közszférában sikeresen lezajlott egy nagyszabású kollektív tárgyalási folyamat. Kolumbia elismerte ugyan, hogy még sok a tennivaló, ugyanakkor kijelentette, hogy még több erőforrást mozgósított az erőszakkal fenyegetett szakszervezeti vezetők védelmének fokozása érdekében, és nyomatékosította a büntetlenség elleni küzdelemre vonatkozó kötelezettségvállalását.

Peru előterjesztette a munkajogviszonyok hivatalossá tételére vonatkozó stratégiáját és cselekvési tervét, továbbá beszámolt a kényszermunka elleni küzdelmet szolgáló politikák érvényesítése, valamint a gyermekmunka megelőzését és felszámolását célzó stratégia végrehajtása terén elért eredményekről. Peru bejelentette, hogy a Munkaügyi Ellenőrzések Nemzeti Felügyeletének (SUNAFIL) keretén belül megerősítették a munkaügyi ellenőrzések rendszerét. Emellett kiemelte a munkaügyi vitarendezés és a szociális párbeszéd összefüggésében tapasztalt kedvező fejleményeket. Peru továbbá díjat alapított a vállalatok jó munkaügyi gyakorlatának elismerésére.

Az EU tájékoztatott az ILO-egyezmények tagállami megerősítésének aktuális állásáról. Hangsúlyozta a tisztességes munka előmozdítása iránti elkötelezettségét, és beszámolt arról, milyen lépéseket tett a kényszermunkáról szóló ILO-egyezmény uniós tagállamok általi gyors megerősítése érdekében. Az Unió számos olyan kérdés tisztázására szólított fel, amelyeket az ILO által Kolumbiáról, illetve Peruról összeállított szakértői jelentések vetettek fel.

4.2. A környezetvédelemmel kapcsolatos rendelkezések végrehajtása

Kolumbia utalást tett a zöld növekedés átfogó stratégiáját magában foglaló nemzeti fejlesztési tervére, a környezettudatos vállalkozást ösztönző nemzeti tervére és a fenntartható közbeszerzést célzó politikájára.

Peru ismertette a 2015–2016-os környezetvédelmi cselekvési programját, és kiemelte a jó gyakorlatok ösztönzése céljából létrehozott nemzeti környezetvédelmi díjat.

Az EU tájékoztatást nyújtott a körforgásos gazdaságra vonatkozó új horizontális szakpolitika kialakításáról, a Washingtoni Egyezményrel (CITES) és a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és peszticidek előzetes tájékoztatáson alapuló

jóváhagyási eljárásáról szóló Rotterdami Egyezményvel kapcsolatos fejleményekről, a vadon élő állatok és növények tiltott kereskedelme ellen kilátásba helyezett uniós cselekvési tervről, valamint az erdészeti jogszabályok végrehajtására, az erdészeti irányításra és az erdészeti termékek kereskedelmére (FLEGT) vonatkozó uniós cselekvési tervről.

4.3. Belső konzultáció és a civil társadalommal folytatott albizottsági találkozók

Az EU belső mechanizmusa keretében több alkalommal ülésezett a civil társadalmi konzultációs csoport (a belső tanácsadó csoport), és elfogadta saját eljárási szabályzatát. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) biztosítja a csoport titkárságát és három tagját, és az EGSZB honlapjának részeként külön aloldalt hoztak létre a belső tanácsadó csoport számára. Kolumbia és Peru az ülések közötti időszakban arról tájékoztatta az EU-t, hogy a munkaügy és a környezetvédelem területén a meglévő belső konzultációs mechanizmusokat kívánják alkalmazni. Az EU és Kolumbia ismertette egymással és Peruvall csoportjainak tagjait.

2015. június 17-én nyilvános találkozóra került sor Bogotában, amelyen a kolumbiai civil társadalom mintegy 80 képviselője és az uniós belső tanácsadó csoport több tagja is részt vett. Az ülést több internetes oldal, köztük a kolumbiai kereskedelmi minisztérium honlapja is hirdette. A felek képviselői szóban és írott jelentés formájában tájékoztatták a civil társadalmat a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó albizottságon belül folytatott tárgyalásokról. A kolumbiai civil társadalom képviselői számos általános hozzászólást tettek, amelyekben főként a megállapodás átfogó hatásával kapcsolatos aggályaiknak adtak hangot. Egyes felszólalók emellett utaltak a szakszervezeti jogokkal, a munkakörülményekkel, a nem hivatalos munkavégzéssel és a munkaügyi ellenőrzésekkel összefüggő problémákra is. Az uniós és a kolumbiai képviselők együttes nyilatkozatban szorgalmazták a csoportok közötti kapcsolatok szorosabbra fűzését.

4.4. Nyomon követés

Az EU bemutató előadása nyomán Kolumbia és Peru jobban meg akarta ismerni, hogy az EU miként értékeli a kereskedelmi megállapodások munkaügyi és környezeti hatásait – ezt egy lehetséges későbbi együttműködési területként azonosították. Az albizottság számos olyan munkaügyi vonatkozású témát jelölt meg, amely tekintetében javítani lehetne az együttműködést. Ezek közé tartoznak a bevált gyakorlatok a munkaügyi ellenőrzés terén, a munkaerőpiac, a nem hivatalos munkáról a hivatalos munkára való átállás ösztönzése, a munkaügyi viták megelőzése és rendezése, valamint a gyermek- és kényszermunka megelőzése és felszámolása. Ami a környezetvédelmet illeti, a kereskedelem és a biodiverzitás – ideértve a CITES-t –, az erdészeti termékek, a vegyipari termékek és veszélyes hulladék kereskedelme, valamint a környezeti információs rendszerek terén való együttműködés iránt mutatkozott érdeklődés. Ugyancsak érdeklődésre tartott számot a vállalati társadalmi felelősségvállalás, és az EU hangsúlyozta, hogy támogatja az OECD e téren kifejtett tevékenységét, különös tekintettel a textiltermékek és az ásványi anyagok ágazatára. Megállapodás született arról, hogy az ülések közötti időszakban dolgozni fognak a témakörök prioritási sorrendjének meghatározásán, azok későbbi végrehajtására figyelemmel.

4.5. Egyéb tevékenységek

A Bizottság 2015. május 5-én részt vett az EU–Kolumbia–Peru kereskedelmi megállapodás európai parlamenti nyomonkövetési csoportján belül működő INTA Bizottság ülésén, amely a kolumbiai és perui munkavállalói jogokkal foglalkozott.

A Kolumbiában működő uniós küldöttség a Kereskedelmi Főigazgatóság támogatásával 2015. június 18-án a bogotái kereskedelmi kamarával együttműködve kereskedelmi és fenntartható fejlődési témájú találkozót szervezett, amelyen több mint 400-an vettek részt. A rendezvényen különböző témájú előadások hangzottak el, többek között a megújuló energiáról, a földrajzi jelzésekről, a tisztességes kereskedelemről és az ökológiai tanúsításról. A találkozó keretében a tisztességes kereskedelmet folytató kolumbiai termelői szervezetek és az európai élelmiszerek és italok forgalmazói számos standon mutatták be termékeiket.

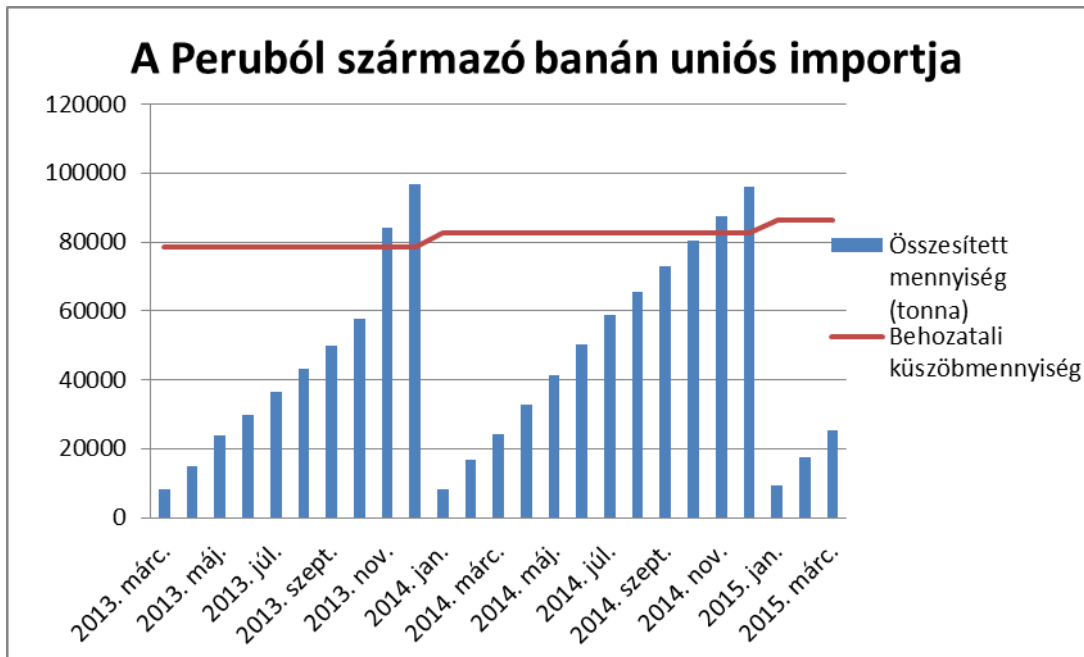
5. A KÉTOLDALÚ VÉDZÁRADÉK ÉS A BANÁNKERESKEDELMI STABILIZÁCIÓS MECHANIZMUS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ 19/2013/EU EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET VÉGREHAJTÁSA

A rendelet értelmében a rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén védintézkedési vizsgálat kezdeményezésére vagy előzetes felügyeleti intézkedések bevezetésére van lehetőség. A rendelet 3. és 13. cikkével összhangban a Bizottság nyomon követi a Kolumbiából és Peruból származó banánbehozatal alakulását. E jelentés elkészültéig a Bizottság nem kezdeményezett védintézkedési vizsgálatot és nem vezetett be előzetes felügyeleti intézkedéseket, és erre irányuló kérelmet sem kapott.

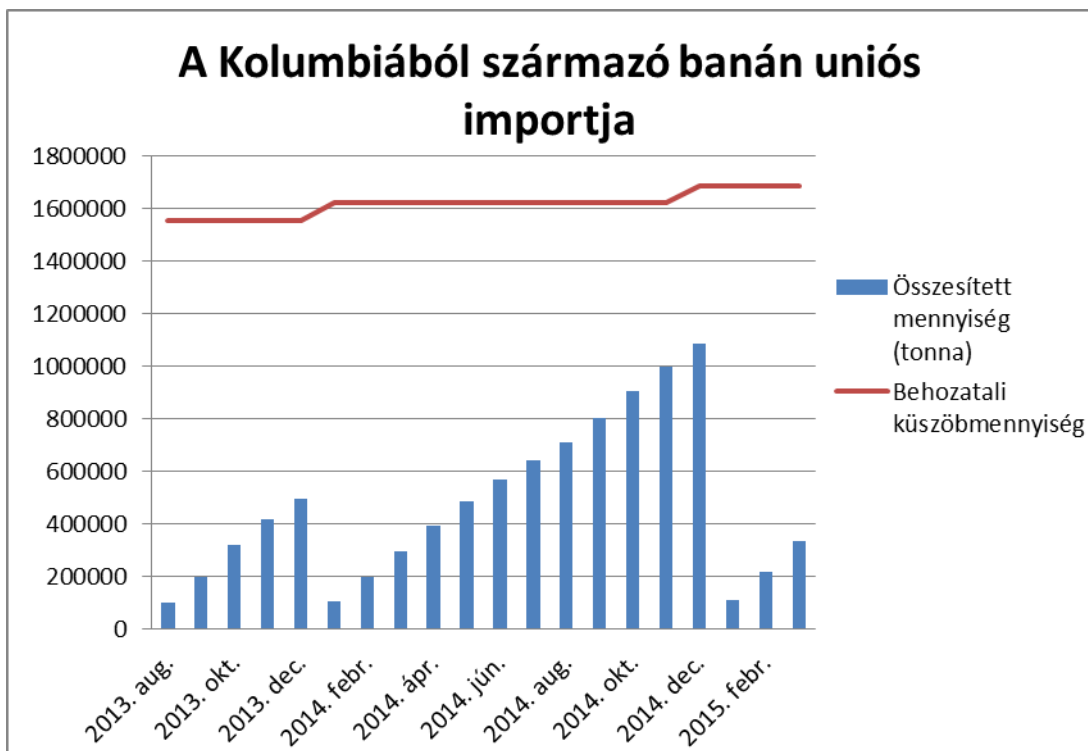
5.1. Az EU-ba irányuló kolumbiai és a perui frissbanán-export alakulása

A Peruból származó friss banán importja a 2013-as évhez képest 2014-ben 14 %-kal, azaz 112 396 tonnáról 96 136 tonnára csökkent. Ennek ellenére Peru 2014 novemberében elérte a megállapodásban a behozatalra meghatározott küszöbmennyiséget (vagyis 82 500 tonnát), amint azt az alábbi ábra is szemlélteti. A rendelet 15. cikkének (3) bekezdése értelmében a Bizottság megvizsgálta az uniós banánpiacra gyakorolt hatást, figyelembe véve többek között az árszínvonalra gyakorolt hatást, a más forrásokból származó import alakulását és az uniós piac átfogó stabilitását.

Mivel egyrészt a Peruból származó friss banán importja a friss banán teljes uniós importjának csupán 1,9 %-át tette ki, másrészt a hagyományosan exportáló egyéb országokból érkező banánimport lényegesen elmaradt a hasonló stabilizációs mechanizmusok keretében ezen országok vonatkozásában meghatározott küszöbmennyiségektől, harmadrészt a banán átlagos nagykereskedelmi árában nem történt lényeges változás, valamint nem jelentkeztek az uniós piac stabilitására gyakorolt negatív hatások, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Peruból származó banánra alkalmazott kedvezményes vámtételek felfüggesztése nem indokolt.

Peruhoz hasonlóan a Kolumbiából származó friss banán importja is csökkent 2014-ben az egy évvel korábbihoz képest. A 2013-as 1 150 980 tonnás volumen 2014-ben 1 086 096 tonnára esett vissza, ami 6 %-os csökkenésnek felel meg. Amint az alábbi ábra is szemlélteti, Kolumbia jócskán a megállapodásban meghatározott behozatali küszöbérték alatt maradt (mindössze a küszöbérték 64 %-át érte el).

6. KÖVETKEZTETÉS

A megállapodás hatálybalépése után két évvel a végrehajtás továbbra is folyamatban van, a megállapodás pedig összességében jól működik – valamennyi fél meglegedésére. Egyes területeken még mindig nehézségekbe ütközik az értékelés, például azért, mert a szolgáltatáskereskedelemre és a beruházásokra vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre vagy hiányosak. A latin-amerikai gazdaság lassulása és a nyersanyagárak világpiaci árának csökkenése szintén kihatott az EU és Kolumbia, illetve az EU és Peru közötti kereskedelmi forgalomra. Összességében mind a Peruból származó uniós import, mind a Peruba irányuló uniós export értéke 2012 óta csökken, ami egybevág a perui kereskedelemben megfigyelhető általános tendenciával. Az EU kolumbiai importban való részesedése 2012 és 2014 között nőtt, míg az EU-ba irányuló kolumbiai export értéke a 2012-es és 2013-as csökkenés után 2014-ben újra növekedett.

A megállapodás keretében liberalizált termékek kereskedelme arra utal, hogy a megállapodás végrehajtása kedvező hatással járt. A megállapodás keretében liberalizált termékek Peruból és Kolumbiából származó uniós importja bővült, egyes esetekben számottevő mértékben. Lényegesen nőtt azon termékek Kolumbiába, illetve Peruba irányuló uniós exportja, amelyeket a megállapodás értelmében teljes mértékben, részlegesen vagy kedvezményes vámkontingensek révén liberalizáltak. Ami a diverzifikációt illeti, 2012 óta jelentős mennyiségű új vámtétel importja valósult meg.

Üdvözlendő fejlemény, hogy a megállapodás hatálybalépése óta 526 kolumbiai és 1133 perui vállalkozás kapcsolódott be az EU-ba irányuló exportba, annál is inkább, mivel ezek jelentős hányada kkv. A megállapodás végrehajtását elősegítő uniós fejlesztési programok e tendencia további erősítését célozzák.

Noha a végrehajtási folyamat a területek zömén jól halad, egyes területeken sürgős fellépésre van szükség: például Perunak teljesítenie kell az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedésekkel kapcsolatos kötelezettségeit, továbbá elsősorban Kolumbia, de Peru részéről is kezelni kell a szeszes italok adóztatásának kérdését. Kolumbiában a központtól alacsonyabb szintű közbeszerzésekre vonatkozó piacra jutási kötelezettségvállalások teljesítése is aggályos.

A megállapodás kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezetének végrehajtását szolgáló mechanizmusok – amelyeket az EU prioritásnak tekint – már életbe léptek, és ténylegesen bevonják a civil társadalmat. Kolumbiában javult a szociális párbeszéd, Peru pedig kiemelten kezeli a gyermekmunka megelőzését és felszámolását célzó stratégiáját, valamint a munkajogviszonyok hivatalossá tételére vonatkozó stratégiáját.

A banánkereskedelmi stabilizációs mechanizmust illetően az uniós piacon nem változott számottevően a friss banán átlagos nagykereskedelmi ára, és semmi sem utalt arra, hogy a perui export növekedése hatással lett volna az uniós piac stabilitására vagy az uniós termelők helyzetére. A Bizottság következőképpen megállapította, hogy a Peruból származó banán behozatalára alkalmazott kedvezményes vámtételek ideiglenes felfüggesztése nem helyénvaló. A banánimport szoros nyomon követése és a piaci helyzet értékelése tehát hatékonynak bizonyul.

A Bizottság továbbra is kiemelten kezelni a megállapodás minden tekintetben való maradéktalan végrehajtását biztosító intézkedéseket a kölcsönös kereskedelem és beruházások érdekében, szorosan együttműködve a partnerországokkal.